Dosarul nr. 21rji-594/25 Judecătoria Orhei sediul Central
/1-26036033-03-21rji-21052026/ Judecător: Iurie Movilă

D E C I Z I E
În numele Legii

16 iunie 2026 mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Nord

În componența:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecătorii Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către **avocatul Buzu Mihail în interesele condamnatului Bulat Andrei**, împotriva încheierii judecătoriei Orhei sediul Central din 28.04.2026, adoptată în limitele cererii privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, în condițiile art. 91 din Codul penal, înaintată de condamnatul **Bulat Andrei**.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

La data de 20 martie 2026 avocatul Mihail Buzu acționând în interesele condamnatului Bulat Andrei a înaintat în instanța de judecată cererea privind aplicarea prevederilor art.91 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 28.04.2026, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea avocatului Mihail Buzu în interesele condamnatului Bulat Andrei, născut la *****, IDNP:*****, deținut în Penitenciarul nr. 18-Brăneşti, privind eliberarea condiționată înainte de termen, înaintată în temeiul art. 91 din Codul penal.

Manifestându-și dezacordul cu încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 28.04.2026, avocatul Buzu Mihail în interesele condamnatului Bulat Andrei a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii nominalizate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fi admisă cererea condamnatului.

În motivarea recursului declarat, partea apărării a indicat că încheierea instanței de fond este neîntemeiată și urmează a fi casată, susținând că condamnatul Bulat Andrei nu este un infractor, ci victima unor escrocherii comise în România. Apărarea invocă faptul că executarea pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii de condamnare pronunțate de instanțele din România pentru infracțiuni de evaziune fiscală ar fi fost dispusă în mod eronat, făcând trimitere la prevederile

art. 110 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 371/2006 privind asistența juridică internațională în materie penală.

Totodată, se susține că instanța de fond s-a bazat exclusiv pe materialele prezentate de Penitenciarul nr. 18 Brănești, fără a observa contradicțiile din fișa de evaluare a condamnatului, în care acesta este apreciat pozitiv de membrii comisiei, însă concluzia finală îl califică, în mod paradoxal, ca având un comportament negativ.

Mai arată că instanța a reținut în mod nejustificat imposibilitatea corectării și reeducării condamnatului, deși acesta nu a fost nici sancționat și nici stimulat pe parcursul executării pedepsei, ceea ce denotă un comportament disciplinar satisfăcător. De asemenea, se invocă faptul că în Penitenciarul nr. 18 nu au fost create condiții reale pentru reeducare, fiind constatate printr-o încheiere judecătorească anterioară condiții degradante de detenție, împrejurare care a determinat și reducerea termenului de detenție cu 34 de zile.

În continuare, se susține că în încheierea atacată au fost reținute eronat date privind existența unui titlu executoriu neachitat, întrucât suma de 3.000 lei a fost achitată în septembrie 2025, iar dovada plății se regăsește la dosarul personal al condamnatului, apreciindu-se că reprezentantul penitenciarului a indus instanța în eroare.

Procedura de înștiințare în instanța de recurs, prevăzută la art.447 Cod de procedură penală, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces și dreptul de a depune referință, a fost executată.

Referințe de la părțile procesului penal n-au parvenit.

Verificând argumentele expuse în recursul declarat în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul declarat de către partea apărării urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) CPP, potrivit cărora, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: ...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează, că instanța de fond judecând cererea înaintată cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în privința condamnatului Bulat Andrei, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în demers, corect ajungând la concluzia privind respingerea acestei cereri ca fiind neîntemeiate.

Colegiul penal reține, că potrivit *art. 91 alin. (4) CP*, *Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvîrşirii infracţiunii a atins vîrsta de 21 ani, a executat efectiv: a) cel*

puţin jumătate, dar nu mai puţin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni grave, infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave, precum şi din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiţionat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condiţiile alin.(8).

În temeiul aceleiași norme liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, poate fi aplicată condamnatului, dacă instanța de judecată va considera posibilă corectarea lui fără executarea deplină a pedepsei penale, ceea ce în cazul condamnatului Bulat Andrei instanța corect a concluzionat că pentru moment condamnatul nu întrunește condițiile pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, iar corijarea acestuia și atingerea scopului pedepsei penale, prevăzute la art. 61 Cod penal, pot fi obținute numai în condițiile executării în continuare de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite.

În această ordine de idei, Colegiul Penal constată că începutul executării pedepsei condamnatului Bulat Andrei s-a considerat din 03.01.2025, iar sfârșitul executării pedepsei – la 29.11.2026, (incluzând 34 zile reduse conform încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 28.01.2026).

La 28.04.2026, partea executată a sentinței de condamnare de către Bulat Andrei constituie un an, 4 luni și 29 zile, iar partea neexecutată constituie 7 luni și o zi.

În continuare, Colegiul penal conchide că, potrivit raportului de evaluare întocmit de Penitenciarul nr. 18 Brănești la 27.02.2026, condamnatul Bulat Andrei nu a fost sancționat și nici stimulat pe parcursul executării pedepsei, iar Comisia de evaluare a constatat, cu votul membrilor săi, că acesta *nu a realizat programul individual de executare a pedepsei*.

De asemenea, materialele cauzei denotă faptul că potrivit formularului de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi, în privința condamnatului Bulat Andrei au fost identificați mai mulți factori criminogeni, printre care *lipsa unui loc de muncă stabil anterior condamnării*, *situația financiară precară, lipsa unei calificări profesionale, interesul redus pentru participarea la activități și intervenții psiho-sociale, tendința de minimalizare a vinovăției, trăsături accentuate de personalitate, comportament autodistructiv și existența unui model infracțional*. Totodată, au fost identificați factori protectivi, precum existența unui loc de trai și menținerea legăturilor cu membrii familiei. Din cele 6 activități planificate în vederea resocializării condamnatului, a fost realizată doar una, acesta neparticipând la programul obligatoriu destinat persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra patrimoniului. Colegiul penal subliniază că participarea activă la

programele de resocializare și implicarea în activitățile desfășurate în penitenciar reprezintă elemente esențiale pentru pregătirea condamnatului în vederea reintegrării în societate și prevenirii reiterării comportamentului infracțional.

Tot aici, Colegiul penal reține că, la data pronunțării încheierii contestate, condamnatul Bulat Andrei a fost condamnat pentru comiterea a următoarelor infracțiuni: prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, nr. 8-26/2022 din 23 octombrie 2024, s-a admis parțial demersul Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind recunoașterea hotărârii penale străine, fiind recunoscută și pusă în executare pe teritoriul Republicii Moldova, sentința penală nr. 8 din 11.01.2016, emisă de Tribunalul Constanța România, rămasă definitivă prin la data de 03.02.2016, în partea prin care Bulat Andrei a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea României nr. 241/2005 „evaziune fiscală” la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de anumite drepturi pe un termen de 3 (trei) ani.

Subsecvent, Colegiul reține, că aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen este un *drept şi o rezervă* în atitudine a instanței şi nu ca o obligație, or, liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen se aplică doar cu condiția că instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural - educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării cererii/demersului.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele apărării precum că instanța de fond ar fi examinat superficial materialele cauzei și s-ar fi bazat exclusiv pe informațiile prezentate de administrația penitenciarului.

Or, din conținutul încheierii contestate rezultă că instanța de fond a analizat în ansamblu materialele dosarului personal al condamnatului, raportul de evaluare, informația privind comportamentul acestuia în perioada executării pedepsei, datele referitoare la realizarea programului individual de executare a pedepsei, existența prejudiciului cauzat prin infracțiune, precum și circumstanțele personale ale condamnatului. Astfel, concluzia instanței de fond nu s-a bazat pe un singur criteriu, ci pe aprecierea cumulativă a tuturor circumstanțelor relevante pentru aplicarea prevederilor art. 91 Cod penal.

Colegiul penal reține că lipsa sancțiunilor disciplinare aplicate condamnatului reprezintă un aspect favorabil, însă prin sine acest fapt nu este suficient pentru concluzia că persoana condamnată s-a corectat și că executarea în continuare a pedepsei nu mai este necesară. Or, liberarea condiționată înainte de termen nu reprezintă un mecanism automat aplicabil la atingerea unui anumit termen de executare a pedepsei, ci constituie o măsură ce poate fi dispusă doar în situația în care instanța constată, în baza unor date obiective și suficiente, că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea deplină a acesteia.

În speță, instanța de fond întemeiat a apreciat că perioada executată de condamnat, raportată la durata totală a pedepsei și la datele ce caracterizează persoana acestuia, nu permite concluzia că procesul de corectare și resocializare a fost finalizat sau că acesta poate fi reintegrat în societate fără executarea în continuare a pedepsei.

Colegiul penal consideră relevant faptul că, deși condamnatul nu a fost sancționat disciplinar, acesta nu a demonstrat o implicare activă în procesul de resocializare. Dimpotrivă, potrivit materialelor cauzei, din cele 6 activități stabilite în cadrul programului individual de executare a pedepsei, condamnatul a realizat doar una, nefiind parcurs programul destinat persoanelor condamnate pentru infracțiuni contra patrimoniului, program care avea un rol important în identificarea și corectarea factorilor ce au contribuit la comiterea infracțiunii.

În acest sens, Colegiul penal reține că scopul executării pedepsei nu constă exclusiv în lipsa încălcărilor regimului de detenție, ci presupune o participare activă a condamnatului la activități educative, psihologice și de reintegrare socială, prin care acesta urmează să demonstreze schimbarea atitudinii față de fapta comisă și asumarea responsabilității pentru comportamentul infracțional.

În ceea ce privește invocările apărării referitoare la legalitatea condamnării pronunțate de instanțele României și la pretinsa calitate de victimă a condamnatului, Colegiul penal constată că aceste argumente nu se încadrează obiectului prezentei examinări. Instanța investită cu soluționarea chestiunii privind liberarea condiționată înainte de termen nu este abilitată să verifice legalitatea și temeinicia sentinței penale străine recunoscute și puse în executare pe teritoriul Republicii Moldova, acestea fiind aspecte soluționate prin procedura distinctă de recunoaștere și executare a hotărârii penale străine.

Colegiul penal va respinge argumentul apărării privind achitarea cheltuielilor incriminate condamnatului prin titlu executoriu anexat la materialele cauzei, reținând că această împrejurare nu influențează soluția asupra cererii de liberare condiționată înainte de termen.

Prin urmare, Colegiul penal constată că instanța de fond corect a stabilit că, la momentul examinării cererii, în privința condamnatului Bulat Andrei nu sunt

întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 91 Cod penal pentru aplicarea liberării condiționate înainte de termen.

Astfel, circumstanțele stabilite de instanța de fond - nerealizarea programului individual de executare a pedepsei, participarea redusă la activitățile de resocializare, existența factorilor criminogeni identificați, lipsa unei dovezi privind repararea prejudiciului cauzat și perioada relativ scurtă executată raportată la scopul pedepsei - în cumul demonstrează că liberarea condiționată înainte de termen ar fi prematură.

Reieșind din cele expuse supra și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1), pct. 1) lit. a) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către **avocatul Buzu Mihail în interesele condamnatului Bulat Andrei**, împotriva încheierii judecătoriei Orhei sediul Central din 28.04.2026, adoptată în limitele cererii condamnatului **Bulat Andrei** privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal, se respinge ca nefondat cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Judecători: